

Obratiti se: Drs P. Pouw, Director, Reinwardt Akademie, Van der Braderkade 24A, LEIDEN, Netherlands.

27. rujna (septembra)—12.listopada (oktobra), Rim, Italija

ICCROM-ov godišnji seminar na temu »Preventivna konzervacija u muzejima« (na engleskom jeziku).

Obratiti se: ICCROM, 13 via San Michele, 00153 ROME, Italy.

Jesen, Grčka

Godišnji sastanak ICOM-ovog komiteta za kostim.

Obratiti se: Naomi Tarrant, Assistant Keeper, Royal Scottish Museum, Chambers St., EDINBURGH EH1 1JF., UK.

Listopad (oktobar), Düsseldorf i Köln, SR Njemačka

Sastanak ICOM-ovog Komiteta za edukaciju.

Obratiti se: Drs P. Pouw, Director, bel, Wigstrasse 9, D-4300 ESSEN 16, Fed. Rep. of Germany.

2—5. listopada (oktobra), Leiden, Nizozemska

Godišnji sastanak ICOM-ovog Komiteta za muzeologiju (ICOFOOM) na temu »Kolekcioniranje danas za sutra«

Obratiti se: Drs P. Pouw, Director, Reinwardt Akademie, Van der Braderkade 24A, LEIDEN, Netherlands.

23—26. listopada (oktobra), Ironbridge, Teleford, Velika Britanija

Simpozij na temu »Proučavanje, konzervacija i prilagodnja korištenja spomenika i predmeta od željeza.«

Obratiti se: ICCROM, 13 via di San Michele, 00153 ROME, Italy.

23—26. listopada (oktobra), Amsterdam, Nizozemska

IV. znanstveni simpozij o instrumentima.

Obratiti se: Nederlands Scheepvaart Museum, W. F. J. Mörzer Bruyns, Kattenburgerplein 1, 10188 KK AMSTERDAM, Netherlands.

Prijevod iz: ICOM News Bulletin of the International Council of Museums, vol. 36, No. 4 1983, str. 12.

Prenosimo — Reviews

Neue Museumskunde, Berlin, v. 26, 1983. n. 2, p. 73 — 160, ilustr.

Mira Heim

Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb

Naslijede u životu društva u razvoju — prilog obrazovanju i kulturnom radu muzeja DDR-a — članak je u kojem Kurt Patzwall i Ilse Jann, na temelju postavki UNESCO-a iz 1976. godine da svim ljudima treba omogućiti korišćenje kulturnih dobara u njihovom razvojnom putu, razlažu stavove o izvršavanju tih zadataka u muzejima DDR-a. Muzeji DDR-a, kojih je mnogo, imaju jedan od osnovnih zadataka da različitim aktivnostima odgojno djelično na razvoj kulturnog života svojih sugrađana. U članku se navode neke mogućnosti tog djelovanja.

Oblježavanje 500-godišnjice rođenja Martina Luthera iskoristili su muzealci u DDR-u, kako u svom članku piše Vera-Gizela Ewald, da urede ili obновe sve spomenike i spomen-obilježja vezana ne samo za ime i rad Martina Luthera nego i za događaje iz Velikog seljačkog rata 1524/25. godine, te osoba značajnih za razdoblje 16. stoljeća u Njemačkoj. Obnovljeni su i uređeni spomenici u Wittenbergu, Eislebenu, Eisenachu, Erfurtu, Stolbergu, Mülhausenu i drugdje, a centralne izložbe postavljene su u Muzeju za njemačku povijest u Berlinu sa temom »Martin Luther i njegovo doba« i u Državnim muzejima u Berlinu »Umjetnost vremena reformacije«.

Franz Eisel i Hans Ansorg pišu o omladinskim klubovima i muzejskim danima posvećenim omladinici kao o dva oblika rada s omladinom DDR-a koji imaju u obrazovnom radu muzeja važan oblik kulturne politike. U posljednjih pet godina taj rad postao je znatno djelotvorniji i kvalitetniji. U članku se iznose metode organiziranog rada u vidu kako zornih predavanja, kulturnih manifestacija, tako i vrlo raznorodnih radnih akcija.

U svom članku Rudolf Förter o nekim pitanjima glede razvoja regionalnih muzeja iznosi tok procesa razvitka regionalnih muzeja u okvirima socijalističke muzeologije koji imaju karakter odgojnih centara i neposrednih aktera povezivanja povijesti i suvremenog života zavičaja. U zadacima međumuzejske suradnje postavljenim sa strane ICOM-a najbolje rezultate postigao je Regionalni muzej drezdenskog okruga. Metode upućuju na unapređivanje zavičajnih muzeja, naročito u radu prikupljanja muzealija i njihovom restauriranju. U budućnosti rad regionalnih muzeja i njihovih savjeta treba da bude usmijeren i na obrazovanje voditelja malih i specijalnih muzeja kojima je često rad u muzeju sporedno zanimanje.

Baština i javnost — razvoj i zadaci umjetničke zbirke u Görlitzu naslov je članka Ernst-Heinza Lempera u kojem iznosi povijest njezinog nastajanja. Zbirka formirana od obiteljskog nasljeđa i legata seže u svojim počecima sve do 1726. godine. U razdoblju fašizma i drugog svjetskog rata doživljava teška oštećenja, da bi se tek u razdoblju 1959—1973. obnovila i po-

stavila po principima suvremene muzeologije.

U Državnom muzeju u Greizu nalazi se zbirka ilustriranih knjiga i bakro-reza engleske romantike, koja je oko 1795. godine utemeljena u dvorcu Windsor od kćerke engleskog kralja Georga III. Godine 1818. preseljena je u Njemačku gdje se na svom putu preko Hamburga, Hannovera i drugih gradova do Greiza 1841. godine dalje nadopunjavala. Ova bogata muzejska zbirka danas je smještena u »Sommerschlossu« koji je okružen engleskim parkom što sve ostavlja, uz ljepotu i bogatstvo same zbirke, snažan dojam na posjetioce. Uz samu zbirku nalazi se restauratorska radionica za grafičku i papir.

Zatim slijede zapisi o izložbi crteža slikara tirinžana vezanih za razdoblje Goethea 1776—1816. godine u Goetheovom nacionalnom muzeju u Thüringenu. Razmišljanja u povodu izložbe Prirodoslovnog muzeja Humboldtovog univerziteta u Berlinu za 100. obljetnicu smrti Charlesa Darwina. Poslijednji prilog donosi informacije o rezultatima i iskustvima petogodišnjeg rada međunarodnog komiteta za literarne muzeje ICOM-a.

n. 3, p. 161—224, ilustr.

Državni muzej u Schwerinu 1982. godine proslavio je stogodišnjicu svog javnog djelovanja. U članku, koji je ustvari govor ministra kulture Hans-Joachima Hoffmanna, osvrće se na dugogodišnju djelatnost muzeja, početke koji sežu gotovo 300 godina unatrag od prvih umjetničkih zbirki vladajućih plemićkih porodica. Već

1846. godine izlažu se u Schwerinskому dvoru umjetnička djela prikupljena iz građanskih domova. Prve pregradnje dvorca za muzejske svrhe vrše se već 1877. godine za što se koriste sredstva reparacije iz njemačko-francuskog rata 1870/71. godine. Tokom vremena zbirka se stalno obogaćuje, tako da se 1891. po bogatstvu eksponata stavlja uz bok galerijama u Dresdenu, Münchenu, Beču i Berlinu. Uz slikovni materijal prikupljaju se i predmeti umjetničkog obrta, rariiteti, sakuplja se zbirka bisti znamenitih ljudi 19. stoljeća i drugo. U razdoblju Weimarske republike Schwerinski dvorac sa svojom bogatom zbirkom postaje sastavni dio Mecklenburškog zemaljskog muzeja. Vandalizma hitlerovog fašizma znatno ju je oštetio, a 1945. godine Državni muzej u Schwerinu postaje jedan od voditelja kulturne obnove demokratske Njemačke. Zadaci i ciljevi muzeja sve više se šire, naučno se proučava bogata baština, priređuju brojne izložbe, redovito održavaju koncerti. Posebna pažnja posvećuje se obrazovnom radu s omladinom, međumuzejskoj i međunarodnoj suradnji, a napose otvorenosti prema posjetiocima.

Više zapisa u ovom broju posvećeno je spomen-zbirkama i objektima Karlu Marksu, Karlu Liebknechtu, Lenjinu i drugim sudionicima radničkog pokreta. Hans Maur govori u svom članku o dojmu kojeg doživljavaju posjetoci pri posjeti spomen-objektima obitelji Marks u Salzwedelu, spomen kući Karla Marks-a u Karl-Marks-Stadt-u, spomen objektima Karla Liebknechta u Leipzigu, Wilhelma Liebknechta i Augusta Bebela u Wermsdorfu, na mjestima značajnih događaja u radničkom pokretu Njemačke u Eisenachu, Gothis i Erfurtu. Rolf Gehre i Klaus Sohl posvećuju svoj članak objektima vezanim za boravak Karla Marks-a u Leipzigu, a prilog Michaela Horna govori o mjestima koja su vezana uz ime Vladimira Ilića Lenjina. Hans Maur obavještava o otvorenju spomen-objekta Ernstu Thälmannu u Wandlitzu, koji je tridesetih godina dvadesetog stoljeća bio jedan od vođa radničkog pokreta Njemačke.

Slijedeći članak informira o revolucionarnom radu muzealke Aleksandre Kollontai u Petrogradskom muzeju s kraja 19. stoljeća.

Gerhard Thiele i Martin Schumacher u svojim člancima osvrću se na prikaz Ilse Jahn o muzeološkoj ulozi časopisa Neue Museumskunde u kulturnoj politici DDR-a. (NMK, 1/1982.).

Članak Hansa Maura je skraćen referat održan prigodom desetogodišnjice

ce rada radne grupe za spomen-objekte radničkog pokreta. Potkraj 1982. godine bilo je uređeno i javnosti pristupačno 98 muzejskih spomen-objekata vezanih uz ličnosti i događaje razvoja radničkog pokreta i borbe protiv fašizma. Posljednji članak grupe autora odnosi se na borbu protiv crvi u drvetu pomoću ionizirajućeg zračenja. n. 4, p. 225—288, ilustr.

U svom prilogu Hans Ebert govori o gubitku umjetničkih djela u muzejima Njemačke kao i o uništenju muzejskih zgrada u toku drugog svjetskog rata. On daje prikaz stanja njemačkih muzeja u rasponu od 50 godina, tj. od 1933. nadalje. Uz opću analizu karakteristične kulturne politike fašizma naročito obrazlaže akciju »izopćene umjetnosti« (1937.). U prilogu uz navod obilja materijala nestalog iz muzeja Njemačke ne mogu se u potpunosti utvrditi sve neugodne posljedice kulturne i ratne politike fašizma, pa ipak nas taj članak prisiljava na razmišljanje.

O traženju novih oblika izložbene djelatnosti izvještava Ruth Gleisberg. Državni Lindenau — muzej u Altenburgu već od 1970. godine priređuje u ljetnim mjesecima tematske izložbe u jednoj slobodnijoj formi, koje su vrlo šarolike i s mnogo ideja koncipirane. Time te izložbe postaju privlačni centri kako za ljubitelje umjetnosti, tako i za omladinu, kojoj se prža mogućnost amaterskog bavljenja umjetnošću, primjerice grafikom, u slobodnom vremenu.

Lessingov muzej u Kamenu povodom 250-godišnjice rođenja Gottholda Ephraima Lessinga upriličio je akciju među omladinom od 7 do 14 godina za oslikavanje Lessingovih basni. Od oko 3000 prihvaćenih radova 1979. godine postavljena je izložba, koja je obrađena u Lessingovom časopisu »Laoookon«, koji tretira teme s gledišta teorije umjetnosti. Na godišnjicu Lessingove smrti 1981. godine priredena je putujuća izložba najboljih radova u Budimpešti, Bratislavu i Pragu. Izložba je pobudila veliki interes, te je 1982. godine ponovno organizirana pod naslovom »Lessingove basne u dječjem crtežu« u suradnji s pedagoškim centrom u Karl-Marks-Stadt-u.

Gerd Grabow prilikom 150-godišnjice jubileja daje povjesni pregled schwartzberških mjeđehova (za zgušnjanje plina) i njihove uloge u razvoju ruderstva. Prilog obrađuje osnovni princip rada mjeđehova od njihove konstrukcije do primjene. Zasebno upozorava na tradicionalno čuvanje ovakovih objekata danas tehničko znanstvenih spomenika, koji zorno prikazuju razvoj proizvodnih snaga određenog društva.

Saobraćajni muzej DDR-a kao odgojni i obrazovni socijalistički centar proučava probleme prošlosti, sadašnjosti i budućnosti saobraćaja uopće, pri čemu nacionalni problemi stoje na prvom mjestu, iako je njegova uloga velika i u međunarodnim razmjerima. S tim u vezi muzej surađuje sa mnogim internacionalnim organizacijama (ICOM, IATM) kao i srodnim muzejima susjednih socijalističkih zemalja s kojima vrši razmjenu izložbi, stručnjaka i materijala.

Daljnji članci odnose se na tehniku intarzije u drvetu, suhoj preparaciji riba, te o prirodnim bojama u biološkim tekućim preparatima. Posljednji prilog donosi primjerke nekih interesantnih rješenja muzejskih ulaznica. Slijede novosti iz stručne literature i varia.

●
**Sovetski Muzej, Moskva,
no. 1
(73), 1983, p. 1—80, ilustr.
gl. urednik: J. P. Pishchulin**

Uz brojne muzeološke časopise iz svijeta pojavio se ponovo, novooblikovani i sadržajno bogatiji časopis »Sovjetski muzeji« u izdanju Ministarstva kulture i Akademije nauka SSSR-a.

Kao jedan od prvih muzeoloških časopisa, štampan već 1931. godine i izlazeći u kontinuitetu sve do 1940. godine, ponovnim pokretanjem pruža garancije dalnjeg svestranog praćenja muzejskih praktičnih i teorijskih događanja na cijelom području SSSR-a.

Uvodnikom glavnog urednika naglašava se da osnovna djelatnost muzeja treba biti orientirana i na potrebe kulturnog razvoja zemlje, uže se povezati sa školama i s ostalim kulturno-obrazovnim aktivnostima u zemlji i prezentirati bogati inventar umjetničkih spomenika muzeja i onih *in situ*.

Prema koncepciji, koja se istim uvodnikom obrazlaže, časopis će u okviru 17 rubrika prenositi i brojna događanja u i oko muzeja, napose ona interdisciplinarnih oznaka. Bilježit će i stanje muzejskog kadra, povećanja muzejskih fondova, rezultate nakon integracija muzeja, domete u restauriranju i konzerviranju muzejskih predmeta, naučno-prosvjetnu ulogu muzeja uz redovito predstavljanje novootvorenih muzeja, galerija i zbirki i novih ekspozicija. Problemima tehničkih muzeja posvećena je zasebna rubrika